

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár
1946 február 6

Felalós főszerkesztő: BALOGH EDGÁR

Szerda
III. évfolyam, 28. szám

magyar evangélikus egyház tagjai mentesülnek a szászokra kirótt közmunkaszolgálat alól

A Magyar Népi Szövetség közbenjárására visszavonták a kolozsvári magyar evangélikusokkal kapcsolatos hatósági intézkedéseket

KOLOZSVAR, február 4. A Magyar Népi Szövetség országos központja a következő közleményt teszi közzé:
Hétfőn, február 4-én a kora délelőtti órákban a MNSZ országos központját tömegesen keresték fel kolozsvári magyar lakosok és közölték, hogy a város evangélikus vallású személyeit s közöttük őket is, bekísérték a rendőrségre, ahol személyi lapokat állítottak ki róluk. A MNSZ országos központjának megbízásából Révy Ilona, a végrehajtóbizottság tagja még a délelőtti folyamán felkereste Patriciu rendőrfelügyelőt, aki azt a felvilágosítást adta, hogy ez az intézkedés semmi egyéb, mint a többi városokban már régebben végrehajtott közmunkaszolgálatos kötelezettség kiterjesztése a kolozsvári szász lakosságra is.

A MNSZ kiküldöttjének felvilágosításai után Patriciu rendőrfelügyelő közölte, hogy mindazokat, akik a magyar evangélikus egyház lelkesíti hivatala által kibocsátott igazolvánnyal bizonyítják, hogy ennek az egyháznak tagjai és azok voltak a mulban is, kivonják az intézkedés hatálya alól még abban az esetben is, ha német hangzású nevük van, kivéve azt az esetet, ha valaki a Volksbund német fasiszta szervezetnek volt a tagja.

Az intézkedés tehát kizárólag szászokra és volksbundistákra vonatkozik. Ha bármilyen félreértés folytán az alantabb közegek magyar személyek ellen továbbra is eljárának, ezt azonnal jelentésük a MNSZ kolozsvári jogvédő irodájában, Farkas-utca 7. szám alatt.

Véleményünk szerint kívánatos volna, hogy a jövőben hasonló esetekben a rendőrség több előrelátással és tapintattal járjon el, annál is inkább, mivel a közelmulban Bukarestben lezajlott országos közigazgatási értekezleten tudomásunk szerint kimondták, hogy ilyen nagyjelentőségű közbiztonsági intézkedések megtétele előtt, a terv kidolgozására, bevonják a különböző demokratikus szervezetek és pártok képviselőit, így a Magyar Népi Szövetséget is.

Visinszki londoni beszéde feltárta a görög polgárháború minden titkát

17.000 görög hazafi börtönben szynlódik, mert a reakció nem a németek, hanem a nép ellen fordított fegyvert

LONDON, február 4. Az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsa pénteken kezdte meg a görög kérdés tanulmányozását. Szavazati jog nélkül jelen volt Görögország delegátusa is.

Visinszki szovjet külügyi népbiztos-helyettes utalt arra, hogy kormányban már a mult év közepén emlékiratban hívta fel a világ figyelmét Görögország helyzete-
re. Szóba került ez a kérdés a külügy-miniszterek moszkvai és londoni értekez-
letén is.

Visinszki kifejtette, hogy épp úgy mint a mult évben, a görög kormány mai tevé-
kenysége is veszélyezteti a szomszéd ál-
lamok békéjét, az angol csapatok jelenlé-
te pedig a reakciós elemek támogatását
szolgálja.

A szovjet előterjesztésre az angol kor-
mány nevében Bevin külügyminiszter vá-
laszolt. Bevin szerint az angol csapatok
görög kormányának nemcsak tudtával
és beleegyezésével, hanem annak egyenes
felkérésére tartózkodnak Görögország-
ban, mert a görög kormány nem tartja
előg erősnek magát az ország belső rend-
jének biztosítására.

A hétfői ülésen Visinszki szovjet főmeg-
bízott válaszolt Bevin pénteki beszédében
lelt állításaira. Visinszki sorra vette Bevin
érvelit és sorra cáfolta meg azokat. Rámu-
tatott arra, hogy angol jelentés szerint a
görög kormány támogató ELAS csapatok,
amikor a felszabadító angol csapatok a né-
meteket üldözöbe vették, Athéntól északra
éppen ellenkező irányba tartottak, vagyis a
főváros felé, hogy kezükbe kerítsék a ha-
talmat. Idézett Visinszki az angol szakszerve-
zeti kongresszuson az elmúlt évben el-
hangzott jelentésből is, mely kétségbe vonja,
hogy az ELAS egyáltalában részt vett vo-
na az ellenállási mozgalomban. Ezzel szem-
ben, amint azt Cox képviselő az alsóházban
kválly lezajlott vita során már megállapí-
totta: a ma üldözött EAM legbárbb tíz né-
met hadosztályt küldött be és bírák, vasul-
vonalak megrongálásával kemoly akadályo-
kat gúrdított a németek utánszállításának
útjába.

Bevin arról beszélt, hogy kisbőség
kárta kezébe venni az uralkmat, holott
hiszen szó kibocsátásról, hanem a görög
képről magáról — mondotta Visinszki.
Visinszki utatlan idézte, Edeman aso-
kai képviselő jelentéséből, aki szerint a
polgárháború nem dőlt el, hanem az angol
beavatkozás miatt az EAM elvesztette és a
szakszervezetek megnyerték. 17.000 bafoldat

szynlódik börtönben és egyszerű feljelentésre
egy tanu vallomása alapján bárki letartó-
ztatnak és ítélet nélkül börtönben tartanak.
Nem csoda, ha az EAM tagjai a hegyekbe
huzódnak. A rendőrség, ha meg is tisztogató-
ták, távolról sem tárgyalja. Idézte ezután
Visinszki Wálkes képviselőnek a Reynolds
Newsban megjelent nyilatkozatát, mely sze-
rint a görög nép legbárbbát gonosztevékként

kezeltik.
Lapzártakor az ütés még folyik.
LONDON, február 4. (Rador) Sir Maurice
Paterson eddigi ankarai nagykövetet neve-
ték ki Anglia új moszkvai nagykövetévé.
Paterson 30 éve áll a Foreign Office szol-
gálatában s közéleti szakértőnek tartják.
Egyébként ő volt Anglia első nagykövete
Franco Spanyolországban.

Junius 1-ig ítéletet hoznak a romániai háborus bünösök ügyében

Cyókeres tisztogatást hajtanak végre a köztisztviselők körében

BUKAREST, február 4. Groza Péter
dr. elnökletével január 31-én nagyfontos-
sági minisztertanácsot tartottak, ame-
lyen Patrascanu igazságügyminiszter
előterjesztésére elhatározták a köztiszt-
viselők purifikálásáról szóló, 1945. évi
március 30-án kelt 217. számú rendelet-
törvény végrehajtási határidejének meg-
hosszabbítását és a közhivatali alkalmat-
sottak között a tisztogatási eljárás hatá-
lyos lefolytatását.

Az igazságügyminiszter előterjesztésére
meghosszabbították az 1945. évi április
24-én kelt 312 számú törvény végrehajtási
határidejét is. Ez a törvény a háborus bü-
nösök és az ország kifosztói, rombolói el-
len alkalmaz kemény, megtorló intézke-

déseket. A törvény végrehajtási határide-
jét a folyó évi június 1-ig meghosszabbí-
tották, eddig a határideig tehát a romá-
niai háborus bünösök és az ország rom-
bolói, kifosztói ellen ítéletet hoznak.

Illetékes helyen utalnak arra, hogy a
háborus bünösökre vonatkozó törvény ha-
tályának meghosszabbítása bizonyos félre-
értésekre adott alkalmat. Ennek eloszla-
tása érdekében leszögezik, hogy elsősor-
ban azokat az ügyeket fogják letárgyalni,
amelyekben a vádirat a törvény lejárt,
tehát még az 1945. év szeptember 1-e
előtt elkészült. Ezért valószínű, hogy első-
nek a volt központi szidó intézőbizottság
tagjainak ügyét tűzik ki tárgyalásra.

Orvul meggyilkolták Bukarest mellett Nekrasievics szovjet alezredest

BUKAREST, február 4. Megdöbbenés és az ország egész közvéleményét mé-
lyen felháborító gyilkos orvadásnak lett az áldozata Nekrasievics szovjet alez-
redest, a Romániában működő Szovjet Haderő Bizottság tagja, a szovjet had-
sereg egyik legkiválóbb tisztségese. Az atrocitás gépkocsijára — miközben az or-
száguton Bukarest felé haladt — eddig még ismeretlen tettesek kézigyánútól dob-
ták, amely megölte a kiváló szovjet tisztelet.

Nekrasievics alezredest holttestét a bukaresti krematóriumban elhamasztat-
ták, maradványait pedig a Szovjetunióba szállítják.

Ravatalára koszorúk helyeztek többek között Groza miniszterelnök, a bukaresti
szovjet nagykövetség, a propagandaiügyi minisztérium, a Szovjet Haderő Bi-
zottság, Bukarest polgármesterei hivatala, a II. román hadsereg és mások. Vaszilij
Káscanu hadügyminiszter és Teohari Georgescu belügyminiszter vezetésével kato-
nai zenekar és díszszázad adta meg a végtisztességet a kiváló szovjet tisztelet.

A merénylő, vagy merénylők kézrekerítésére szűles körben folyik a nyomozás.

Együtt-egymásért

A temesvári SZABAD SZÓ hasábjain
Kulcsár István „Történelmi népi politikánk
szellemében” cím alatt többek között ezo-
ket írja:

„...A magyar népi egység ma törté-
nelmi parancs, tudnia és éreznie kell ezt
mindenkinek, társadalmi helyzetére és fe-
lekezeti különbségre való tekintet nélkül.
A romániai magyarság ma nemzeti egység, en-
nek az állapotnak minden velejárójával. A
nemzeti egység állapota ma még szabadság-
harcot követel, jogaink teljes kivására
és biztosítására. És szabadságharcot köve-
tel ugyls, mint az ország egyik demo-
kráciateremtő tényezője: az egyittlakó
népek egyenjogúságáért küzdő, haladó
román demokrata erők oldalán...”

A marosvásárhelyi SZABAD SZÓ egyik
legutóbbi számában „A kétféle reakció”
cím alatt Kacsó Sándor írja:

„...Kétféle, alaptermészetében, illetve
céljában erősen különböző reakció van s
ezt a kétféle gondosan el kell különítenünk
egymástól. Az egyik, az igazi reakció, az
a veszedelmes társadalmi és politikai erő-
tényező, mely gáncsol akar vetni a haza-
dánknak, amely meg akarja állítani, vagy
éppen vissza akarja fordítani a történelmi
fejlődés kerekét... Ez az a reakció, amely
ellen jankadatlan éberséggel küzdeni kell,
amelynek nem szabad teret engedni,
amelytől el kell ragadni a kapaszkodási
lehetőségeket... Az elkövetett hibáknak
is törvényszerűen megvan a maguk vissza-
hatása, vagyis reakciója. Ez a másik
reakció, amely voltaképpen egészséges tü-
net, mert éppen a hibák kiküszöbölését
teszi lehetővé. Ez a második reakció lehet
a demokratia harcoss legbárbb neveleje, irá-
nyítója, kiképzője, ha nem szakad el a
tömegektől, amelyeknek az érdekében dol-
gozni kíván...”

A brassói NEPI EGYSEG Nagy Mihály
tollából megjelent „Élőtrevaló nép” című
cikkből idézzük:

„...Mindeztideig képtejenek voltunk
arra a nagy népi összefogásra, amelyet a
várt és elkövetkezendő jobb jövő feladatai
mulhatatlanul megkívánnak tőlünk. Ebben
a végzetesen, végzetesül sivar helyzet-
ben hangzott fel éhező testvéreink jaj-
kiáltása. Ez vilámcsepasként hatott ránk.
Es olyan áldozatos tüzet gyújtott fej be-
nünk, amelynek heve már alkalmassá te-
het arra, hogy mindnyájunkat egybecor-
rasszon... Ez az a bizonyos csoda, hogy
amikor elveszünk a kevesébből, mégis több
marad helyette. Ez a számtalan igazsággal
meghaladó csoda az áldozatosság egybe-
törlesztése, minderre képes szelleme és ereje,
ami az életrevaló, a legnagyobb csapatok
után is megújulni kész népek sajátja.”

Golyóaltali halálra ítélték másodfokon Imrédy Bélát

BUDAPEST, február 4. (Rádió) A ma-
gyar Népbíróságok Országos Tanácsa
(NOT) ítéletet hirdetett Imrédy Béla há-
borus bünügyében. A NOT Imrédy Bélát
többrendbeli háborus és néppellenes bü-
ncselekményekért összbüntetésül zárt he-
lyen, de a nyilvánosságot nem kizárva
végrehajtandó golyóaltali kivégzésre
ítelte.

Imrédy és védője kérelmet kért. A ke-
gyelmi fervevnyt a NOT az igazságügyi-
miniszter útján a köztársasági elnökhöz ter-
jeszti fel.

A magyar népbíróság befejezte Mohos
Mohaup Gyulának. Budapest volt nyilas
főpárgármesterének és elsőzámú büntér-
so, Dorogi Farkas Akos perének tárg-
yalását is. A magyar főváros elsőzámú
törktetevőit a népbíróság bünösnek mon-
dotta ki és Mohos Mohaupot kötélláttal
halálra, Dorogi Farkas Akost pedig 15
esztendői kényszermunkára ítélte.

A magyar népbíróság jelenleg Timos-
váry Lászlónak, a magyar Nemzeti Bank
nyilas elnökének háborus bünperét tár-
gyalja. Ő sibolta ki Magyarországról arany-
készletet Németországba.

Kedd,
1946 február 3
Kiadó: Agota
Pict.: Agota
Címadó:
Agota
Tisz.: 5706 év
Adatlap: 4

H I R E K

A nap két 7 óra
8 órakor és
16.30 órakor
nyugszik.
A nap két 11.16
órákor és
17.15 órákor
nyugszik.

VLÁGOSSÁG

A Koménai Magyar Népi Szövetség központi napilapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távfeszélő 258

Javítják már a gépeket a Hóslátban

A sokatlanul erős télnek jóformán még csak a derekánál tartunk, a hósláti földészirtásadalom mégis előkészületeket tesz már az elkövetkezendő tavaszi munkálatokra. Míg a falvakban rendszerint csak április közepe felé mozdulnak meg a gazdák, a hóslátiak, mint az erdélyi magyar földművelés mintagazdái, javában forgolódnak már a melegágyak körül s ha valaki közelről is megfigyeli szorgalmas életüket, gondosan dédelgetett palántákat találhat a kezük ügyében.

Nagy mozgás és éber előkészületek észlelhetők a földészek Budai Nagy Antal-utcai székházában is. Itt gyűlekeznek naponta a Kolozsvári Gazdasági Egyesület és az MNSz vezetői s közösen tárgyalják meg a legsürgősebb teendőket. A tanácskozásokat nyomban cselekedet is követi.

A minap éppen akkor léptem be a gazdasági egyesület udvarára, amikor megnyitották a székház udvarán lévő gépszínek kapuit, majd sorra számadást végeztek mindazon gépek felett, amelyek részben az elmúlt év munkálatai vagy a háború rombolásai folytán rongálódtak meg.

Lukács Mihály és Hatházi Samu gazdavezetők, mint élesszemű orvosok vizsgálták a gépek minden nyikkanását s a szabad szemmel pillanatok alatt felvett látélet után a gépek kijavítására felfogadott lakatos már meg is kapta az utasítást.

Belépve a gépszín helyiségébe, két tucatnál is több különböző gépfelszerelés tárult szemünk elé.

— Ez a lögerébye, az magtisztító, amaz pedig lökapa — magyarázza Lukács Mihály a feltett kérdésekre, majd sorra megmutogatta a hósláti gazdák közös tulajdonát képező gépek minden darabját.

Kiderült, hogy a gépek kijavítása közel egymillió lejt emésztett fel. A pénz előteremtésénél nem vártak csodákra. Saját erejükből adták össze az összeget, mint ahogy ez a szorgalmas nép saját erejéből és kevés földből biztosítja évről-évre városunk lakosságának pótolhatatlan ellátását is.

BALAZS PÉTER

A Móríc Zsigmond Kollégium felhívása

KOLOZSVAR, február 4. A Magyar Népi Szövetség keretébe tartozó Móríc Zsigmond Kollégium az egyetemi ifjúság tudomására hozza, hogy február 8-án reggel pontosan 8 órakor rendez utolsó felvételi vizsgáját.

Azok a szegénysorsú egyetemi hallgatók és egyetemi hallgatók, akik a Kollégium tagjai akarnak lenni, az említett időpontban irataikkal (tartalmas önéletrajz, születési anyakönyvi kivonat, érettségi bizonyítvány, szegénységi bizonyítvány) jelentkezzenek a Kollégium igazgatóságánál (Kolozsvár, Mátyás király szülőháza, Corvin-utca 6.).

Ezúton értesítjük már felvett kohégitáinkat is, hogy február 8-án reggel szintén jelentkezzenek a Kollégium igazgatóságánál.

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK: Bíró (Szabadság-tér 4), Apostol (Dózsa György-utca 37), Megváltó (Vörös Hadsereg-utca 37), Holicska (Mócsok-utca 42). Egész éjjel szolgálatban: Apostol és Holicska.

KIK KÖTELESEK ILLETKEGYENÉR-TÉNKET FIZETNI? A kolozsvári pénzügy-igazgatóság egyenes adóosztálya 25006-1946. számú felhívásával lapunk útján közli az érdekeltekkel, hogy az illetékesek fizetésére kötelezett jogi személyek és pedig részvénytársaságok, betéti társaságok, a 10 évnél hosszabb ideje működő közkereseti társaságok, szövetkezetek, valamint más közjogi és magánjogi alapon működő erkölcsi társaságok a tulajdonukban lévő összes javuktól illetékegyenérték kivételével végezt bevallást kötelesek beadni. A bevallást a székhelyük szerint illetékes pénzügy-igazgatóságához kell benyújtani.

KI FOGAD GYERMEKET ÖRÖKBE? Az Anya- és Csacremóvőintézet a közönség tudomására hozza, hogy 1-2 éves egészséges fiú- és leánygyermekeket ad ki örökbe. Bővebb felvilágosítás a hivatalos órák alatt: 9-11-ig a Budai Nagy Antal-utca 31. szám alatt.

(*) **KEZDŐK RÉSZERE ÚJ ANGOL TANFOLYAM** kezdődik február elején dr. Bodor László, Csifó Nagy László és dr. Kovács Lajos rendezésében. Jelentkezés minden délelőtt az Unitárius Kollégium 10. számú szobájában.

(*) **GOLDSTEIN JENŐ** fogász Kossuth Lajos-utca 20. rendelőjét ismét megkezdte. Rendel délelőtt 11-től délután 6-ig.

A BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM ezúton kéri valamennyi Kolozsváron tartózkodó hallgatóját, hogy szerdán, február 6-án reggel fél 9 órakor jelenjenek meg a Közgazdaságtudományi Kar Bástya-utcai épületében, az Egyetemi Segélybizottság helyiségében, hogy az egyetem javára történő országos gyűjtés sikeres helyi lebonyolításában segítsenek.

ELŐLEPTETÉS. Munteanu Aurel dr.-t, a kolozsvári hadbírószék főügyészét, királyi dekrétummal alezrederesi rangra emelték. Az előléptetés a kolozsvári demokráta társadalom és igazságszolgáltatás nyeresége.

Egy évvel ezelőtt
a Világosság oldalas térképét körül a Vörös Hadsereg diadalmas előnyomulásáról a Volgától az Oderáig. Berlinben már hallgatók az ágyudörgés. A felszabadított Bulgáriában kivégezték a háború kormányok minden miniszterét. — Vladescu-Rucousa nemzetiségügyi miniszter Bukaresztben interjú adott a Világosság munkatársának, közlővén, hogy a MNSz megbízottal együtt végigjárja a regáli munkatáborokat és kiszabadítja az ott törvényellenesen visszatartott magyarokat. A MNSz zászlót bontott Nagyváradon. Szepesi Sándor arra kéri a bihari magyarokat, hogy a veszélyben lévő erdélyi magyarság védelmére szövetkezzenek a haladó román demokráta erőkkel. — Kolozsvárt a magyar gépipari szakiskola diákjai részt vesznek a szétbombázott gyufagyár helyreállításában. A vasúti dolgozó köz munkások borkesztyűt kapnak a Dermától. A színház műsorán: Vadvirág.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY. A tulajdonos Curta Miklós, a VAV vállalat gondnoka, Budai Nagy Antal 29. a CASBI 40998/1946. rendelete alapján árverést hirdeték fenti vállalatnak egy évre szóló bérbeadására az elemes gépjárművek, valamint a vasúti járművek 11. számú szobájában megtekinthető feltételek mellett. Az árverés 1946 február 15-én délelőtt 10 órakor fog megtartani fenti hivatal 11. számú szobájában zárt ajánlatokkal. Curta Miklós, a VAV gondnoka.

(*) **FÜSZERKERESKEDŐK!** Cukor utáni összegűket legkésőbb szerdán délig vehetik át a Kereskedők Egyesületében.

A munkásság érdekeit megvédik a lakásrekvírelő bizottságban

KOLOZSVAR, február 4. A kolozsvári Szakszervezeti Tanács a lakásrekvírelő bizottságban a munkásság érdekeit megvédi a lakásrekvírelő bizottságban. A megválasztottak a munkásság érdekeit képviselik és a felmerülő kérdésekben igazságos elbírálásban felelnek meg.

A Szakszervezeti Tanács lapunk útján felhívja a szakszervezetek tagjainak figyelmét, hogy február 4-től hétfőtől kezdve a Városházán működő lakáshivatalban minden nap 8 és 11 óra; délután pedig 4 és 6 óra között a Szakszervezeti Tanácsnak lakásrekvírelő bizottságban tevékenykedő megbízottai készséggel állnak mindazok rendelkezésére, akik szakszervezeti tagkönyvüket felmutatják.

Fekete cukor, fekete cigaretta, fekete cukrászsütemény

Az sem rossz üzlet, ha a mézszáros karikacérnát árul

KOLOZSVAR, február 4. A harc tovább folyik a feketezés, áruuzsora és szabotázs ellen. Ujabbán három érdekes — és egyben felháborító ügyben tartottak vizsgálatot.

A láncoló kereskedelem egyik legjellemzőbb esetében ért el sikert az S-brigád Coriu Joan vezetésével. A Rudolf- és Árpád-ut sarkán lévő bodega tulajdonosa ugyanis Kulcsár Dezső volt állami tisztviselőtől 50 kiló cukrot vett kilónként 32 ezer lejért s rövidesen továbbadta 34 ezerért Fekete Lászlónak. Ez az ember már 36 ezer lejért láncolta tovább kilóját. A vizsgálat kiderítette, hogy a cukor Gergely József Magyar-utca 43 alatti kiskereskedőtől ered. Gergely József vallomása szerint a cukrot Köble András segédje az ő régi, eddig el nem számolt cukorjegyre váltotta ki. A kiváltás zavaros körülményei a következők: Köble András a Balogh Gergely-féle Magyar-utca 60 alatti fűszerüzlet segédje, elvitte a régi jegyket a Solidaritatea szövetkezet egyik alkalma-

zójához, Rotariu Máriához, aki kicserélte a cukrot, azonban 50 kiló helyett 40 kilót adott, mert a csalásért gondolta — megi leti a 10 kiló cukor. A rendőrség a bonyolult cukorlánc összes szereplőit azonnal letartóztatta átadta az ügyészségnek.

Balogh Gergely Magyar-utca 60 alatti fűszerkereskedő neve különben más tetszőleg kapcsolatban is szerepel: 10. Carpati-cigarettrát akart eladni 42 ezer lejtől. Pont az egyik rendőrségi komiszárnak ajánlotta a fűszerárút... Az eljárás megindult ellene.

Sváb András Mócsok-utján lakó cukrász pincéjében 600 kiló lisztet rejtett. A lisztet „fekete” sütemény készítésére használta. Az S-brigád a lisztet kobozta, a feketezés ellen pedig végre emelt az ügyészségnek.

Mihail Jacob Pap-utcai mézszáros karika cérnával kereskedett. A cérna-rikáját csekély 25.000 lejért árulta. Megindult ellene is a vizsgálat.

Március 1-étől kezdve drágább a vasút

BUKAREST, február 4. A romániai állami vasutat, a CFR igazgatósága március 1-én lépteti érvénybe új személy- és áru-díjzárókat, amely szerint a vasúti díjak a jelenlegihez viszonyítva 120 százalékkal emelkednek.

ELELMEZESI BOTRÁNY MARSEILLE-BEN. Párisi jelentés szerint Marseilleben nagyarányú élelmiszerbotrány történt rá. Megállapították, hogy a kiosztott élelmiszer-jegyek száma 100.000-el meghaladja a város lakóinak létszámát. A vizsgálat folyik.

KISKAPUS PELDÁJA. A kolozsvári Kiskapus község magyar lakossága a minap gyűjtést indított az egyik, ezideig még rendezetlen fizetési helybéli magyar tanító teli felszerelésére. A gyűjtés eredményeként a Magyar Népi Szövetség gazdavezetői 60 kiló lisztet, egy szekér tűzfát, 140 ezer lejt és egy kövér libát adtak át a falu nélküli magyar tanítójának.

SOROZATOS BETÖRÉSEK KOLOZSVART. A rendőrségtől szerzett értesülések szerint az utóbbi napokban betörték a Friedmann-féle Vlahuta-utcai ócskaruhakereskedésbe és több rend ruhát elloptak. Friedmann Hermann Dózsa György-utca 12 alatti ékszerüzletébe alkucsal hatoltak be ismeretlen tettesek és fel akarták törni a kasszát. Légrády Ferenc éjjeliőr észrevette a betörést és üldözve vette a betörőket. Az egyik betörő rájött Légrádyra, de nem találta el. Nagy betörés történt a Petőfi-utca 6. szám alatt is, itt Hanzu Constantin lakásából az elmúlt éjjel 10 millió lejt értékű ruhásműt és ékszer loptak el. Tana Ferenc Kossuth Lajos-utca 1 alatti üzletéből egy jómárkájú rádiót és egy lámparéküll Philips-rádiót emeltek el ismeretlen tettesek. A rendőrség megindította a nyomozást.

ÚJRA MEGJELENIK A TÁRSADALMI SZEMLE. Negyedszázados korszakú hallgatás után újra megjelent Budapesten a Magyar Kommunista Párt tudományos folyóirata, a Társadalmi Szemle. Főszerkesztője Fogarasi Béla, munkatársai egykori régi kommunista harcosok, köztük olyanok is, akiket demokráta magatartásuk miatt nemcsak a magyar szellemélet, de az ország területéről is kizárt az uralkodó rendszer. A folyóirat anyagából különben Lukács György, Révai József és Rákosi Mátyás ismert kell kiemelniük.

(*) **A FENYKEPESZ MUNKAADÓK SZAKSZERVEZETE** február 7-én délután 4 órakor gyűlést tart. Pontos megjelenést kér az előzőleg.

(*) **HÁZASSÁG.** Türk Rózika és Ifjabb Szabó Sándor házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

AZ ERDELYI NÉPI KARPAT EGYESLETI HIREI. Ifjabb dr. Xántus János egyetemi tanársegédnek „A hóhelytől a nálig” című előadása január 31-én a villanyáram hiánya miatt elmaradt. Az előadás, február 5-én, kedden tartja meg. Február 7-én, csütörtökön Boga Lajos egyetemi tanár „Állatok tavaszi élete” men vetített képi előadást tart. Az előadást délután fél 6 óral kezdettel a Jókai-utca 2 alatt, az ENKE helyiségében tartják meg és azokon vendégeket is szívesen látnak.

(*) **A VIZ-ES VILLANYSZERELŐ KÉPZŐIPAROSOK SZAKSZERVEZETE** február 8-án délután 5 órakor tisztújító közgyűlést tart Karolina-tér 9. szám alatt. Határozatképtelenség esetén február 22-én ugyanazon helyiségre új közgyűlést hívhat be a szervezet vezetője.

(*) **KÖZGYŰLÉS.** A szentgyörgyhelyi közgyűlés február 10-én délután 3 órakor tartja közgyűlést a Budai Nagy Antal-utca 122. szám alatt. Egy hegyőr fejevétel.

KOLOZSVARI KERESKEDŐK EGYÜLMÉBE! A kollektív szerződés megkötésére a Kereskedők Egyesületének szakszervezeténél át ma, kedden be kell menni. Szerdán, február 6-án délután 5 óráig órák szakszervezetétől gyűlés kezdődik, ahol az egyesület vezetősége megválasztja a szakszervezet vezetőit. E meghívások végleges eredmény alapján ugyancsak szerdán este 6 órakor megkezdődnek a tárgyalások a Magyar Tisztviselők és Kereskedelmi Alkalmosítvány Szakszervezetével.

(*) **JOGI VIZSGAIRA** legeredményesebben előkészíti „Studium” jogi szeminarium. Beiratkozások intézése Deák Ferenc-utca 122. szám alatt.

GYAKORLATI BÍRÓ,
román-magyar nyelvismerettel
büfékezelő
felvételt.
Jelentkezni délután 4-5-ig.
Capitol-mozgó.

Capitol-mozgó
keddtől szombatig
vetíti a legmulatságosabb
magyar zenés vígjátékokat
Főszerepben:
Tolnay Klári, Kiss Mányi, Vaszary, Bilicsi, Mily Gerő, Palhas
Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.
Vasárnapról: Zola élete (H. Dreyfuss-per) PAUL MUNIVALL

A Deportáltak Szövetségének
Előkészítő Bizottsága
felhív minden Kolozsváron tartózkodó
szülő deportáltat, hogy személyi adatainak őrszék alá
bejelentkezzenek Szabadság-tér 14. szám,
ajtó 3. szám alatt délelőtt 9-12 és délután 3-6 óra között.
Előkészítő bizottság

Az egész világon elismerést váltott ki a magyar köztársaság kikiáltása

A Vörös Hadsereg magyar nyelvű lapja Tildy Zoltán harcos mozgalmi multját méltatja

BUDAPEST, február 4. A magyar fővárosi lapok ünneplő kiadásokkal köszöntik a magyar köztársaság kikiáltását. A Magyar Kommunista Párt központi lapja, a „Szabad Nép” a következőket írja: „Ma ünnepljük a magyar köztársaságot, de egy pillanatra sem feledkezünk meg arról, hogy ezt az előre tett történelmi lépést nehéz harcok előzték meg és kemény küzdelmek fogták követel. És a nehézségekre a demokratikus erők olyan tömörülésével fogunk válaszolni, ahogy a köztársaság kikiáltásakor tettük a nemzetgyűlésen, akkor a legnagyobb magyar szabadsághősök álma, a demokratikus magyar köztársaság jövője biztosítva van.”

A „Népszava”, a Szociáldemokrata Párt központi lapja, Szakasis Árpád államminiszter tollából hoz cikket. „A magyar ipari munkásság, parasztság és az öntudatos szabad értelmiség felszabadult szellemi erejének és demokratikus alapérzülletének, hajlamának és akaratának” — írja Szakasis Árpád — „örösi része volt abban, hogy az ország sirljából feltámadhatott, hogy ezen a felületen, iszonyatosan törekvert földön nem az anarchia tébolya dühöng, hanem a közmegegyezés demokratikus szelleme uralkodik.”

A felszabadult Budapest első naplappja, a „Szabadság” is gazdag tartalma ünneplő számot adott ki a köztársaság kikiáltása alkalmából. Haraszti Sándor vezércikkéből vesszük a következőket: „Büszke örömmel köszöntjük a náci barbarizmus elleni küzdelemben született fiatal demokráciánk új virányát: a magyar köztársaságot. Nagy történelmi esemény ez néplink életében. Olyan esemény, amely hatalmas lépéssel viszi előre hazánkat a nemzeti felemelkedés és a demokratikus hajadás útján. Vajóra váltja a magyar nép évszázados szabadságvágyát, életre kelti Kossuth, Tancsics, Petőfi eszméit és nagy szabadságharcaink legendás hagyományait. S ugyanekkor ország-világ előtt messzhangzóan hirdeti naplónknak azt a megmáshatatlant akaratát, hogy kész végleg leszámolni a multtal és tovább haladni azon az uton, amely a szabad ázszerető nemzeteket a barátság, a demokratikus együttműködés tiszta és békés világába vezeti.”

Nemcsak Magyarország népe fogadta örömmel a köztársaság kikiáltását, mert ugyanilyen örömmel ültötte el a külföldön élő magyarokat is. A budapesti lapok híradása szerint jórészt minden egyetemen nagy városok sem a világnak, ahonnan az odaszakadt magyarok meleg üdvözlő sorokkal nekeresték volna fel Tildy Zoltán epnököt. Ezek közül az üdvözlő táviratok közül is különösen kiemelkedik a rio de janeiro és brüsszeli magyarok lelkes hangu üzenete.

A külföldi demokrata körök szintén nagy rokonszenvvel fogadták a magyar köztársaság megalakulását. Még az epnökválasztás előtt megállapította a moszkvai rádió, hogy a köztársaság kikiáltásával Magyarország megerősítette nemzetközi helyzetét.

„A reakcióval való leszámolás nélkül — mondotta a moszkvai rádió hírmagyarozója — nincsen demokrácia. Ez pedig a béke elegendhetetlen alapja. A magyar demokráciára nagy feladat vár a Dunamedencében, mely a jövőben többé nem a háborus víziályok tüzfészké, hanem a béke támasza lesz.”

Tildy Zoltán szerepe a nemzeti ellenállásban

Vasárnap esti adásában az amerikai rádió a lírai szavakkal köszöntötte a magyar köztársaságot és első epnökét, Tildy Zoltánt. Mint az amerikai hírmagyarozó mondotta, Magyarország demokráciája megerősödött a köztársaság kikiáltásával. Különösen kiemelte az amerikai rádió hírmagyarozója, hogy a magyar köztársaság alkotmányának

megírót Roosevelt négy szabadsággal ve-zérelte.

Az angol lapok még nem foglaltak állást az új magyar köztársaság kikiáltásával kapcsolatban. Az angol rádió közlése szerint azonban még a köztársaság kikiáltását megelőzően a Manchester Guardian hosszú cikkben foglalkozott az ünneplés aktus előkészítésével és méltatta a fiatal magyar demokráciát.

A budapesti „Uj Szó”, a Vörös Hadsereg magyar nyelvű naplappja méltatva az új magyar köztársaságot, közli Tildy Zoltán elnök életrajzi adatait. A lapból megtudjuk, hogy Magyarország új köztársasági elnöke 1889 novemberében született a ma Csehszlovákiához csatolt Losoncon. Középszkoláit Balassagyarmaton és Selmechányán végezte, teológiai tanulmányait pedig a pápai főiskolán, később az északirországi Belfastban. 1916-ban lett Pápán helyettes tanár, majd több dunántúli faluban lelkészkedett. Már somogy-megyei lelkész korában foglalkozott politikával s előbb a Nagyatádi Szabó-féle kisgazdamozgalomhoz csatlakozott, majd 1929-

ben a Független Kisgazdapárt megalakításának egyik kezdeményezője lett. Elsősorban 1930-ban jutott be a magyar parlamentbe.

Tildy Zoltán pártjának élén 1939-től kezdve egyre erőteljesebb harcot folytatott a jobboldal ellen mind a képviselőházban, mind pedig a baloldali magyar lapok hasábjain. A végzetes 1944 március 19-én, már a német megszállás első órájában, megpróbálta letartóztatni a Gestapo, Tildynek azonban sikerült megszöknie és az ellenállási mozgalom egyik vezetője lett.

Mikor a Vörös Hadsereg Magyarországról kiűzte a németeket, a Független Kisgazdapárt első ülésén pártvezetőre választották. Ezzel egyidőben elnöke lett az Országos Nemzeti Bizottságnak is. A Dálnoki Miklós-kormány lemondása után, 1945 november 15-én Tildy alakított új kormányt, melynek legnagyobb sikere, hogy a Szovjetunió és az Északamerikai Egyesült Államok helyreállították Magyarországgal a diplomáciai kapcsolatot és számos más ország is diplomáciai összeköttetésbe lépett Magyarországgal.

A MNSz azonnal közbenjárt a csomafájai jogtalan földkisajátítások ügyében

KOLOZSVAR, február 4. Felhíborító módon akarják kiforgatni vagyonkijáukból a kolozsvári Csomafája község magyar földműveseit. A minap több földművescsalád tudomására hozták, hogy alig 10—12 holdas földjeiket tavaszra kisajátítják s egyben arra szólították fel őket, hogy írják alá egy járási földreformbizottság olyan határozatát, melynek értelmében lemondanak ingatlanukról.

A felszólítottak, nevezetesen Bántó Lajos, Jakab István, Butyka Zsigmond, Kábal Sándor és mások, az aláírást visszautasították, jogos sérelmeiket pedig előterjesztették a Magyar Népi Szövetség jogvédő irodájához, védelmet kérve a magyarság demokratikus szervezetétől. A MNSz megyei szervezete a sérelmes ügyben nyomban átiratot menesztett Pogacsann László főispánhoz, kérve őt, hogy ebben a felhíborító ügyben azonnal járjon el és hasson oda, hogy hasonló esetek elő ne fordulhassanak többé a megyében.

Az ügy kimenetele nem kétséges, már csak azért sem, mert a hivatalos lapban újabban közzétett minisztertanácsi jegyző-

könyv határozottan utasítja a megyei agrár-bizottságokat a fajusi és járási bizottságok eddigi munkájának ellenőrzésére, egyben szigorú kivizsgálást s szükség esetén megtorlást is helyezve elhatározta azokkal az elemekkel szemben, amelyek a földreformtörvény kijárássával a kisajátítandó földet nem az igényjogosultak kívánsága, hanem egyes önző érdekcsoportok terrorja szerint osztották szét.

A csomafájai eset kirívó a megye különben számos magyar földreformsérelemé közül. Jellemző a helyzetre, hogy itt Csomafáján csak nemrégiben adták vissza Rus Danila bírtokos közel 100 holdnyi bírtokát, egyelőre még tisztázatlan rendelkezés alapján. A helyi földosztóbizottság egyoldalú vezetői nyilvánvalóan úgy akarják most kárpótolni a Rus-féle földet visszavételével megkárosult igényjogosultakat, hogy ráusztják azokat a községben lakó magyar gazdák földjeire... A nevezett földbírtokos önző érdekéért mi sem könnyebb, mint a védteleneknek gondolni csomafájai magyar földművesek lefasisztázása.

Különféle apróhirdetések

- JOGASZOK figyelmébe! Dr. Tölcsery László megbízásából felhívom mindazokat, akiknél nevezett tulajdonát képező tankönyvek, illetve jegyzetek vannak, hogy tartozásukat irrodámban 8 napon belül a törvényes következmények mellet rendezzék. Dr. Jakab, Deák Ferenc-utca 14. 18367
- KOMOLY urinő férjhez menne azonnal jómódu zsidó urtelmberhez. „Nyugodt élet” jellegre a kiadóba. 18533
- KÖSER bodegához társat keresek, esetleg üzlethelyiséget, berendezéssel átadok. Cim: Szentgyörgy-utca 3. 18573
- MENYASSZONYI rubák, fátlyak, koszoruk kikölcsönzése Dáhlia művirágüzletben, Horea-ut 35. 18474
- KECSKEMETEN hivatalos ügy elintézésé magasán díjaz „Promptus” kereskedelmi ügynökség, Szappan-utca 13. 18629
- KERESÜNK tiszta faj daxli him kutyát párosodásra, árban megegyezünk. Str. Regula—Majális-utca 15, az udvarban. 18615
- ELVESZETT pénztárcám és okmányaim a vasutállomás környékén. Kérem a becsületos megtalálót, 30.000 lej jutalom ellenében szolgáltatassa vissza Léczfalvi Ferenc, Kávin-utca 21 címre. Az okmányok érvénytelenek. 18647
- PRIMA tüzfát adok kerékpárért, lehet női is. Címeket a kiadóba „Kerékpár” jellegre. 18657
- BERBE vennék zongorát, pianót. Horváth Mária, Farkas-utca 7, emelet. 18653
- ELVESZETT szegény özvegyasszony bejuttatlapja és itt-tartózkodási engedélye, úv. Kósa Lőrinc névre. Kéri, hogy aki megtalálta, szíveskedjen leadni Szabadság-tér 23, Sebők cukrászdába. 18712

- KÉREM Németi Sándor urat, keressen fel. Téglás József, Erdő-utca 20. 18704
- KOVACS Istvánné névre elveszett egy bőrtáska iratokkal és pénzzel együtt. Kérem a megtalálót, az iratokat adja le Maros-utca 6 alá. 18717
- KATONAI lívet iránti kéresek szakszertü elkészítése és elintézése dr. Kertész Dénes, Szabadság-tér 14. 18706
- KITUNÓ planinót keresek bérbé vagy megvételre. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Márka” jellegre a kiadóba kérek. 18707
- GYERMEKKOCSI ellenében gyermekágyat vagy más butoradarabot készíték. Tiborc-utca 8, vágóhid mellett. 18693
- MEGISMERKEDNÉK 65 éves, független asszonnyal, kinek kevés ingatlana van. Ipar-engedélyem és pénzem van. Címet „Komoly házasság” jellegre a kiadóba kérek. 18691
- MODERN táncitanítás felnőttek, diákok részére (tanári felügyelet) új tanfolyam kezdődik február 9-én. Magánórak. Mozdulatművészet. Játékskola kicsinyeknek. Str. Bratlanu (Király-utca) 14. Jelentkezés naponta 10—1-ig. 18683
- KI TUD ROLA? Selyei Ferenc 13 éves, róm. kat. I. o. gimnáziumi tanuló elűnt. Elűntéskor szürke ruházatot viselt, kucsmával. Ertesítést kér édesanyja, Ipar-utca 1. 18738
- ASZTALOSOK FIGYELMEBE! Speciális butorfényező műhelyemben még mindig a régi jómódú anyagokkal festek butort. Grätz festőműhely, Szentlélek-utca (Eltűpescu) 17. Telefon 602. 18726
- KORCSMA vezetést kaucióval vagy szálalakra átvesszek. Rígó, Árpád-ut 10, földszint 8. 18731

MELAMYL
a tökéletes tápszer
Kérje mindenütt
Képviselet: Deutsch & Gottlieb, V. Goldis-ú. 1.

Pesten helyezik örök nyugalomra Szerb Antalt

BUDAPEST, február 4. A sopronkörnyéki táborban a tavalyi év januárjában haláragyótört író és irodalomtörténész, Szerb Antal hamvait a közeli hetekben exhumálják és valamelyik budapesti temetőben helyezik örök nyugalomra. Hihetőleg sor kerül hasonló embertelen véget ért sorstársai: Halász Gábor esszéista és Sárközi György író, a Dózsa György-dráma szerzője holttestének hazahozatalára is.

Színház és mozi

Meghalt Törzs Jenő

BUDAPEST, február 4. A magyar rádió hétfő délutáni adásában hírül adta, hogy meghalt Törzs Jenő, a magyar színevilág egyik kiváló erőssége. Temetéséről az Országos Színeszövetség fog intézkedni.

A Koldusdiák

Müllöcker opera-szerü zeneművének spontán sikere a bemutató után jó tíz nappal is egyforma vonzást gyakorol a kolozsvári közönségre. A siker titka nemcsak a zene melódia gazdag voltában, hanem kiváló énekművészeink: Takács Paula, Lőrincz Zsuzsa, Horváth József, Szanati József közreműködésében is rejlik, akik végre ismét megcsillogtatják fényes hangkultúrájukat az operai díszletek között. De nem kicsinyelhető le a színeszek munkája sem, akik — élükön a Münchhausen-báró formájú Borovszky Oszkarral, Csóka Józseffel, Szentes Ferencsel, Hegyi Lillivel és Márky Alfréddal — tehetségük legjavával szolgálják a darab sikerét. (—)

Egész hélen: SYBILLA

Kedden az Allami Magyar Színház színpadán újra felcsendülnek Jakobi Viktor édes melódiái. A darab meséje, a cári gárdatiszt és a cári orosz földön vendég szereplő párisi operaténésznő szerelme egy régen multbatint világban játszódik le. Annál érdekesebb most, mintegy lortzító tükörben látni a mulatságos alakokban elénkvetített arisztokrata környezetet, méltán halálraült szokásaival. Jakobi zenéje azonban diadalmasan túléli az időket. Mindig hatott és ma is hat. Beszédés bizonyítéka ennek a Sybill felújításának szinte példátlan brápepesti sikere.

A mi színházunkban is az egész hét műsorát a Sybill tölti ki, Bokor Ilonával a címszerepben és Poire szerepében a kitűnő Andrási Mártonnal. A Sybill Csóka József rendezte, a zenekart Szabó Ica vezényli.

AZ ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Kedden, február 5-én este 6 órakor: SYBILL. Nagyoperett-felújítás. Andrási Márton fellépésével.

Szerdán, február 6-án este 6 órakor: SYBILL. Andrási Márton fellépésével.

Csütörtökön, február 7-én este 6 órakor: Sybill. Andrási Márton fellépésével.

Pénteken, február 8-án este 6 órakor: Sybill. Andrási Márton fellépésével.

A KOLOZSVARI KAMARA SZÍNHÁZ MŰSORA:
A Farkas-utcai katolikus gimnázium dísztermében:
Csütörtökön, február 7-én este 6 órakor: Ha élneek... Színmű 3 felvonásban.
Vasárnap, február 10-én délután 3 órakor: Ha élneek...
Este 6 órakor: Ha élneek...

KOLOZSVARI MOZIK MŰSORA:
CAPITOL: Katyl.
CORSO: A szlv törvénye.
MUNKAS: Tizenhárom kislány mosolyog az égre.
ROYAL: Lincoln. Az Egyesült Államok legnagyobb epnökének élete filmen.
SELECT: Tizenhárom kislány mosolyog az égre.
URANIA: Bűnlény a Maginot-vonalban.

Autógarancia
5 drb 16x60-as vagy 16x650-es külsőt-belső! megvételre keresek.
Cím a kiadóban.

